

Lönehelger, kvällar och nyårsafton är särskilt brottsintensiva

Misshandel, sexualbrott, personrån och bostadsinbrott är vanligare i slutet av veckan, särskilt efter löneutbetalning. Nyårsafton är den mest brottsintensiva dagen på året. Misshandel utomhus, sexualbrott och personrån är vanligare på kvällen, medan bostadsinbrott oftast sker dagtid. Det visar kortanalysen Tid för brott som Brå publicerar idag.

Flest fall av misshandel inomhus och utomhus begås på alkoholintensiva högtidsdagar som nyårsafton, midsommarafton och valborgsmässoafton. Misshandel är också vanligare på fredagar och lördagar, särskilt i samband med löneutbetalning, och en stor andel misshandel sker på kvällstid. Misshandel som begås utomhus är vanligare på sommaren. Misshandel inomhus, särskilt mot kvinnor, är mer jämnt fördelat över årets alla månader.

Både sexualbrott och personrån är vanligast under sommarmånaderna och på nyårsafton. Sexualbrott är också vanligare på midsommarafton och valborgsmässoafton, medan juldagen är den högtidsdag när nästflest personrån inträffar. Båda brotten är vanligare på kvällen samt på fredagar och lördagar, särskilt i samband med lön.

– Det är väldigt tydligt att brottsligheten är högre i samband med lönehelg, när fler ger sig ut på stan och man har mer pengar att spendera på alkohol. Ur ett internationellt perspektiv är det här unikt. Sverige är relativt ensamt om att ha ett system där nästan alla får sina löneutbetalningar samtidigt, säger Stefanie Luthman, utredare på Brå.

Bostadsinbrott är starkt säsongsberoende och vanligast under vinterhalvåret, när det är mörkt och upptäcktsrisken är lägre. Till skillnad från de andra brotten sker en stor andel av anmälda bostadsinbrott på dagen, när många bostäder står tomma. Flest bostadsinbrott anmäls på nyårsafton, julafton och midsommarafton.

Fakta

Den här kortanalysen undersöker när under året, veckan och dygnet som fyra olika brott – misshandel, sexualbrott, personrån och bostadsinbrott – oftast begås. Syftet är att kartlägga tidsmässiga mönster i brottsligheten. Analysen bygger på statistik över anmälda brott för åren 2018–2022 och uppgifter från Nationella trygghetsundersökningens (NTU) uppföljningsintervjuer för åren 2019–2023 (som avser utsatthet för brott för åren 2018–2022). De två datakällorna kompletterar varandra: medan anmälningsstatistiken möjliggör detaljerade analyser av tidsangivelser, ger NTU:s uppföljningsintervjuer en bild som även inkluderar brott som inte polisanmäls.

Kontakt

- Stefanie Luthman, utredare: Stefanie.Luthman@bra.se, 08-518 32 405.